

သတိပြုကာကွယ် တတိယလှိုင်းအန္တရာယ်

ယခုအချိန်ကာလ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘယ်အကြောင်းအရာက အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်နေပါသလဲလို့ မေးလာခဲ့ရင် အရာအားလုံးထက်အရေးအကြီးဆုံးက COVID-19 ကပ်ရောဂါဖြစ်ပွားနေမှု အကျပ်အတည်းကနေ အမြန်ဆုံးလွန်မြောက်နိုင်ဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုကျော်လွှားလွတ်မြောက်နိုင်ဖို့အတွက် ကမ္ဘာပေါ်မှာ မတူကွဲပြားခြားနားမှုတွေကို ဘေးချပြီးနိုင်ငံများအားလုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေကြပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ COVID-19 ဖြစ်ပွားမှုကို ၁၃-၃-၂၀၂၀ ရက်နေ့မှာ စတင်တွေ့ရှိခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။ ပထမလှိုင်းနဲ့ဒုတိယလှိုင်း နှစ်ခုပေါင်းရင် ပိုးတွေ့ရှိတဲ့လူနာပေါင်း ၁၄၃,၃၁၈ ဦးရှိခဲ့ပြီး ၁၄၀,၁၀၂ ဦး ပြန်လည်ကောင်းမွန်ခဲ့တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ၉၇.၇ ရာခိုင်နှုန်းက COVID-19 ရောဂါပိုးကို ခုခံကာကွယ်နိုင်တဲ့ ကိုယ်ခံစွမ်းအားကို ရရှိခဲ့ပြီး ပြန်လည်ကောင်းမွန်ခဲ့ကြတာဖြစ်ပါတယ်။

ယခု ၂၇-၅-၂၀၂၁ ရက်ကနေ စတင်သတ်မှတ်တဲ့ တတိယလှိုင်းမှာတော့ ၁၅-၇-၂၀၂၁ ရက်နေ့အထိ စစ်ဆေးသူ ၃၀၀,၅၃၃ ဦးမှာ ပိုးတွေ့သူ ၆၅,၇၆၆ ဦးနဲ့ သေဆုံးသူ ၁,၀၄၈ ဦး ရှိနေတာဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း ပိုးတွေ့ရှိသူဦးရေနဲ့ သေဆုံးတဲ့လူဦးရေကို ရာခိုင်နှုန်းအရ တွက်ချက်ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ပထမလှိုင်း (၅ လ နီးပါး) မှာ ၃.၇ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဒုတိယလှိုင်း (၉ လကျော်ကျော်) မှာ ၂.၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ပေမယ့် တတိယလှိုင်း (၁ လ ခွဲကျော်ခန့်) မှာတော့ ၁.၅၉ ရာခိုင်နှုန်း ရှိနေပါတယ်။ ယခုလက်ရှိကိန်းဂဏန်းတွေအရတော့ ဗီဇပြောင်းကိုဗစ်ရောဂါပိုးဟာ ကူးစက်နှုန်းမြင့်မားလာတာနဲ့အမျှ သေဆုံးမှုတွေလည်း မြင့်တက်လာနိုင်ပါတယ်။

ဘာကြောင့် ကူးစက်မြန်ရသလဲ

ဘာကြောင့်ကူးစက်မြန်ရပါသလဲလို့မေးရင်တော့ ယခင်မူလဗိုင်းရပ်စ်ကနေ သန္ဓေပြောင်းလာတဲ့ မျိုးကွဲများကြောင့်လို့ နားလည်လွယ်အောင် ဖြေရပါလိမ့်မယ်။ ယခုမြန်မာနိုင်ငံမှာ တွေ့ရှိနေရပြီဖြစ်တဲ့ အမျိုးအစားကတော့ စိုးရိမ်စရာအုပ်စုထဲမှာ ပါဝင်တဲ့ Delta Strain နဲ့ Alpha Strain တို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ မူလပထမ ကိုဗစ်ရောဂါပိုးဟာ ကူးစက်နိုင်မှုနှုန်း R0 ဂဏန်းအနေနဲ့ ၂.၄ မှ ၂.၆ အတွင်းမှာသာ ရှိပေမဲ့လည်း Alpha နှင့် Delta မျိုးကွဲသစ်တို့ရဲ့ R0 ဂဏန်းဟာ ၄ မှ ၅ နဲ့ ၅ မှ ၈ ထိ အသီးသီးရှိတာကို သိရှိရပါတယ်။ ဆိုလိုတာက တကယ်လို့ R0 ဂဏန်းဟာ ၂ ဖြစ်တယ်ဆိုပါစို့။ ရောဂါပိုးရဲ့ကူးစက်ပြန့်ပွားနှုန်းဟာ လူ ၁ ဦးမှ ၂ ဦး၊ ၂ ဦးမှ ၄ ဦး၊ ၄ ဦးမှ ၈ ဦး၊ ၈ ဦးမှ ၁၆ ဦး စသဖြင့် အဲဒီ R0 ဂဏန်းအတိုင်း ဆတိုးကူးစက်သွားတာဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတွေအပါအဝင် အာရှနိုင်ငံအများစုမှာ ပထမလှိုင်း၊ ဒုတိယလှိုင်းနဲ့ မတူညီတဲ့ ဗီဇပြောင်း မျိုးကွဲသစ် Deltacoronavirus အမျိုးအစားကြောင့် ကူးစက်မှုနှုန်းတွေ စံချိန်တင်မြင့်တက်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်သူ့အများအနေနဲ့လည်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲမှာ ကိုဗစ်ရောဂါကို သတိလက်လွတ်ဖြစ်သွားခဲ့ပြီး သတ်မှတ်ထားတဲ့စည်းကမ်းတွေ လိုက်နာမှုအားနည်းခဲ့ပါတယ်။ ကပ်ရောဂါကာကွယ်တားဆီးရေးရှုထောင့်ကကြည့်ရင် ဘယ်လိုမှလက်ခံလို့မရတဲ့ အင်အား ရာထောင်ချီလူစုလူဝေးတွေဖြစ်ပေါ်ခဲ့တာ အားလုံးအသိပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် CDM လှုပ်ရှားမှု များကြောင့် အားနည်းသွားခဲ့တဲ့ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းတွေကလည်း ရောဂါ ကူးစက်နှုန်း ထိန်းချုပ်တားဆီးရေးမှာ ကန့်သတ်ချက်တွေ ဖြစ်ပေါ်လာစေခဲ့ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီလက်ထက် ကိုဗစ်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ကုသရေး အတွက် ဆောင်ရွက်နေမှုများ

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအနေနဲ့ ကိုဗစ်ရောဂါပိုးရဲ့ သဘောသဘာဝနဲ့ ကူးစက်ပြန့်ပွားနိုင်မှုကို ကြိုတင်မျှော်တွေးထားခဲ့တာကြောင့် ကိုဗစ်ကာကွယ်တားဆီးရေး ကို ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်မှာ ဒုတိယအချက်အနေနဲ့ ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားတာကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ယခင်ကရောဂါဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သင်ခန်းစာယူပြီး လိုအပ်တဲ့ ပြင်ဆင်မှုတွေကို ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအနေနဲ့ ယခုကာလအတွင်း ချက်ချင်းလက်ငင်း ဆောင်ရွက်ရမယ့် ကိုဗစ်ရောဂါ ကာကွယ်၊ ထိန်းချုပ်၊ ကုသရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ရနိုင်သမျှ သောစွမ်းအားများကို စုစည်းကာ နည်းလမ်းပေါင်းစုံ ဆောင်ရွက်နေတာဖြစ်ပါတယ်။

တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ အရေးပေါ်ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ကုသဖို့ ဆောင်ရွက်နေတဲ့နေရာမှာ-

- Quarantine Center (အရပ်ဘက်) ၉၃၃ နေရာ (၄၄,၇၈၄ ဦး)
- Positive လူနာထားမည့်နေရာ (အရပ်ဘက်) ၁၈၂ နေရာ (၁၀,၂၃၉ ဦး)
- ကုသရေး Center (အရပ်ဘက်) ၃၃၈ နေရာ (၁၆,၄၅၂ ဦး)
- စုစုပေါင်း ၁,၄၅၃ နေရာ(၇၁,၄၇၅ ဦး)**
- Quarantine Center (တပ်မတော်) ၁,၁၉၄ နေရာ (၃၂,၁၀၄ ဦး)
- Positive လူနာထားမည့်နေရာ (တပ်မတော်) ၂၃ နေရာ (၂,၉၉၈ ဦး)
- ကုသရေး Center (တပ်မတော်) ၆၁ နေရာ (၃,၈၇၀ ဦး)
- စုစုပေါင်း ၁,၂၇၈ နေရာ (၃၈,၉၇၂ ဦး)**

စီစဉ်ထားရှိပြီးဖြစ်ပါတယ်။ Stay at Home ကြေညာထားတဲ့ မြို့နယ် ၇၄ မြို့နယ်က မိုးလုံလေလုံအားကစားခန်းမနဲ့ စာသင်ကျောင်းတွေအပြင် Cyclone Shelter တွေမှာ လိုအပ်ရင် Quarantine Center တွေဖွင့်ဖို့ ပြင်ဆင်ထားတယ်လို့ သိရပါတယ်။

တပ်မတော်အနေနဲ့ ကပ်ရောဂါကာကွယ်တားဆီးကုသရေးမှာ ယခင်ကလည်း ကူညီခဲ့သလို ယခုလည်း အစွမ်းကုန်ကူညီဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း အင်အားအနေနဲ့ တပ်မတော်ပါရဂူ ၃၃၉ ဦး အပါအဝင် စုစုပေါင်းတပ်မတော်သားကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း ၅,၈၁၈ ဦးကို ကိုဗစ်ရောဂါကာကွယ်ကုသရေးအတွက် သီးခြားတာဝန်ပေး အင်အားဖြည့်တင်းပြီး အရပ်ဘက်ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါတယ်။ CDM မလုပ်ဘဲ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာနဲ့ညီတဲ့ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းကောင်း အရပ်ဘက် ဆရာဝန်နဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ၁၉,၁၄၅ ဦးဟာ ကိုဗစ်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ် ကုသရေးလုပ်ငန်းများမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိနေကြတယ်လို့ သိရှိရပါတယ်။ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေးအနေနဲ့ အရပ်ဘက်လူနာတင်ယာဉ် ၁,၀၈၀ စီးနဲ့ စစ်ဘက်လူနာတင်ယာဉ် ၁၀၀ စီး စီစဉ်ထားရှိပြီး ကာကွယ်၊ ကုသရေးပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ဆောင်ရာမှာ တပ်မတော် လေယာဉ်၊ ရဟတ်ယာဉ်တွေကို လိုအပ်သလို အသုံးပြုလျက်ရှိပါတယ်။

တပ်မတော်သားတွေ၊ မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့နဲ့ ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းတွေ၊ ပရဟိတ အဖွဲ့တွေ၊ စေတနာရှင်ဝန်ထမ်းတွေ ပူးပေါင်းပြီး Mask ကမ်းပိန်းတွေ ပြုလုပ်တာ၊ အခမဲ့ ဖြန့်ဝေပေးတာတွေ၊ အသိပညာပေးလက်ကမ်းစာစောင် ဖြန့်ဝေပေးတာတွေ တစ်နိုင်ငံလုံး အနေနဲ့ နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်နေကြတာကိုလည်း မြင်တွေ့ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ယခင် NLD အစိုးရလက်ထက်မှာ Mask ခြောက်သောင်းလောက် အခမဲ့ဝေငှဖို့ အခက်အခဲရှိခဲ့ပေမယ့်၊ ယခုနိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအစိုးရလက်ထက်မှာတော့ ဇွန်လတစ်လအတွင်း မှာတင် Mask ၁၂ သန်းလောက် အခမဲ့ဖြန့်ဝေပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ထပ်လစဉ် Mask ၁၀ သန်းအထက်နဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအတွက် ၅ သန်းလောက် ဖြန့်ဝေ ပေးဖို့လည်း စီစဉ်နေပါတယ်။ ကိုဗစ်ကာကွယ်ရေးအတွက် သုံးစွဲရမယ့် ဘဏ္ဍာငွေကို ကန့်သတ်မထားဘဲ ရုရှားနိုင်ငံကနေ တစ်ကြိမ်မှာ (၁ နာရီနဲ့ ၃၀ မိနစ်အတွင်း) လူဦးရေ ၁၄၀ ကို စစ်ဆေးပေးနိုင်တဲ့ PT-PCR စနစ် ရောဂါစစ်ဆေးစက် ၃ လုံး ဝယ်ယူထားပါတယ်။

ယခုအချိန်အထိ မြန်မာနိုင်ငံမှာ လူဦးရေ ၃.၃၇ သန်း (သုံးသန်းသုံးသိန်း ခုနစ်သောင်းကျော်) ကာကွယ်ဆေးအပြည့်အဝထိုးနှံပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီး အိန္ဒိယ၊ တရုတ်နဲ့ ရုရှားနိုင်ငံတွေကနေ ကာကွယ်ဆေးတွေ ဝယ်ယူထားပါတယ်။ ရုရှားနိုင်ငံက ကာကွယ်ဆေး ၂ သန်းခန့်ဝယ်ယူဖို့သဘောတူညီခဲ့ပြီး တရုတ်နိုင်ငံကလည်း ၅ သန်း ဝယ်ယူထားပါတယ်။ ဇူလိုင်လထဲမှာ ရောက်ရှိလာတော့မှာဖြစ်ပါတယ်။

ရုရှားနိုင်ငံနဲ့ ကိုဗစ်ကာကွယ်ဆေးပူးပေါင်း ထုတ်လုပ်ဖို့အထိ ဆောင်ရွက်နေပြီး မကြာမီလေ့လာသုံးသပ်ရေးအဖွဲ့ လာရောက်တော့မှာဖြစ်ပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့လည်း

ကိုဗစ်ရောဂါကာကွယ်ဆေးကို Ready to Fill Bulk (RTF) စနစ်နဲ့ ပူးပေါင်းထုတ်လုပ်ဖို့ စီစဉ်နေပြီး ဆေးဝါးထုတ်လုပ်တဲ့ကုမ္ပဏီက တာဝန်ရှိသူတွေနဲ့ ၂ ကြိမ်ဆွေးနွေးပြီးဖြစ်ပါတယ်။

ကပ်ရောဂါကို နိုင်ငံရေးအရအသုံးမချသင့်

ဒီလိုရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွေ နည်းလမ်းပေါင်းစုံနဲ့ ဆောင်ရွက် နေပေမယ့် ပြည်တွင်း/ပြည်ပ သတင်းမီဒီယာတွေနဲ့ လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာတွေမှာ ယနေ့ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ တတိယလှိုင်းနဲ့ အရင်က ပထမ၊ ဒုတိယလှိုင်း အခြေအနေတွေကို လွဲမှားစွာ ချိန်ထိုးနှိုင်းယှဉ်ပြီး ပြောဆိုရေးသားနေတာတွေကို တွေ့ရှိလာရပါတယ်။

ဆိုးဝါးတဲ့အချက်ကတော့ ဒီလောက်ပြည်သူလူထု စိုးရိမ်ပူပန်ကြီးစွာနဲ့ ကျန်းမာရေး အခက်အခဲဖြစ်နေရတဲ့အချိန်မှာ လူတစ်ချို့က ကပ်ရောဂါကို နိုင်ငံရေးအရ အသုံးချနေကြ ခြင်းပါ။ ကိုဗစ်ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ကုသရေးလုပ်ငန်းတွေကို အနှောင့်အယှက် ဖြစ်အောင် မဟုတ်မမှန်သတင်းအမျိုးမျိုး ထုတ်လွှင့်နေကြတဲ့အပြင် ကိုဗစ်စစ်ဆေးရေးဂိတ်များနှင့် ကိုဗစ်ကာကွယ်ရေးပရဟိတလုပ်နေသူများကို အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်တဲ့အထိ ယုတ်မာစွာ လုပ်ဆောင်နေကြတာကို စိတ်မကောင်းစရာ မြင်တွေ့နေရပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ဈေးကွက်အတွင်း ကျန်းမာရေးအထောက်အကူပြုပစ္စည်းတွေ ဈေးနှုန်း မြင့်တက်လာစေဖို့နဲ့ ပြည်သူလူထုအကြား စိုးရိမ်မှုတွေကြီးထွားလာစေဖို့ ကိုဗစ်ကာကွယ် တားဆီးရေးပစ္စည်းတွေနဲ့ အောက်ဆီဂျင်တွေတင်သွင်းဖို့ ရပ်ဆိုင်းတယ်ဆိုတဲ့ စာအတု တစ်စောင် လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာပေါ်မှာ ပျံ့နှံ့ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီအစိုးရကိုထိခိုက်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိနဲ့ နိုင်ငံရေးအစွန်းရောက်တွေရဲ့ မိုက်မဲတဲ့ နိုင်ငံရေးအောက်လုံးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူလူထုရဲ့ ကျန်းမာရေးအခက်အခဲကို အသုံးချ ပြီး နိုင်ငံရေးအစွန်းရောက်တွေက နိုင်ငံရေးအကျိုးအမြတ်ကို ဖန်တီးနေကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အားလုံးပူးပေါင်းပြီး ကာကွယ်တားဆီးကြရမယ့်အချိန်ကြီးမှာ ကိုဗစ်ရောဂါကူးစက်နှုန်း မြင့်မားနေမှုကို နိုင်ငံရေးတိုက်ကွက်အနေနဲ့ အသုံးချနေကြတာဟာ အလွန်ဆိုးဝါးတဲ့လုပ်ရပ်၊ မလုပ်သင့်တဲ့လုပ်ရပ်လို့ပဲ ပြောချင်ပါတယ်။

အဲ့သလို ကိုဗစ် ၁၉ ရောဂါကို နိုင်ငံရေးလက်နက်သဖွယ်အသုံးပြုပြီး မဟုတ်မမှန်တဲ့ သတင်းအချက်အလက် အမှားတွေပေးနေတာ၊ ရောဂါပိုးပျံ့နှံ့အောင် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ လုပ်ဆောင်နေတာတွေဟာ ပြည်သူလူထုရဲ့ အသက်အန္တရာယ်၊ ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်အောင် တိုက်ရိုက်ခြိမ်းခြောက်နေတာဖြစ်လို့ ဇီဝနည်းအရ အကြမ်းဖက်မှုလို့ခေါ်တဲ့ Bioterrorism

လုပ်ဆောင်ခြင်းမြောက်ပါတယ်။ ဒီလိုမျိုးသတင်းအမှားတွေ၊ မဟုတ်မမှန်ပြောကြားချက် တွေကို ပြည်သူလူထုကြီး နားမယောင်မိကြဖို့ အထူးအရေးကြီးပါတယ်။

ယခုလတ်တလော အောက်ဆီဂျင်ပြဿနာ

ယခုလတ်တလောဖြစ်ပွားနေတဲ့ အောက်ဆီဂျင်ပြဿနာရဲ့ အဓိကအကြောင်းအရင်းက ရောဂါကူးစက်မှုမြင့်တက်လာတာကြောင့် ပြည်သူလူထုရဲ့စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုနဲ့ Quarantine စနစ်ပြောင်းလဲသွားမှုကြောင့်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရောဂါရဲ့သဘောသဘာဝအရ ဖြစ်ပွားသူအရေအတွက် များစွာက ရောဂါလက္ခဏာအနည်းငယ်သာခံစားရပြီး အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်းမှာ သက်သာ ပျောက်ကင်းသွားကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ မူလရောဂါအခံရှိနေသူများနဲ့ ကိုယ်ခံအားလျော့နည်းနေ သူများအတွက်သာ စိုးရိမ်စရာဖြစ်ပါတယ်။ ရောဂါအပြင်းအထန်ခံစားနေရသူတွေတောင်မှ အောက်ဆီဂျင်အသုံးပြုမှုကို သက်ဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်သူတွေရဲ့ ညွှန်ကြားချက်နဲ့သာ ဆောင်ရွက် သင့်တဲ့ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။

သို့သော်လည်း ရောဂါကူးစက်မှု ရုတ်တရက်မြင့်မားလာတဲ့အခါမှာ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ စိတ်ကြောင့် အောက်ဆီဂျင်အိုးများ ရှာဖွေဝယ်ယူကြတာ၊ စုဆောင်းသိမ်းဆည်းတာတွေ ရှိလာပါတော့တယ်။ သတင်းအမှားတွေနဲ့ ပေါင်းစပ်တဲ့အခါမှာ အောက်ဆီဂျင်ဝယ်လိုအားက ရုတ်တရက်မြင့်မားလာခဲ့ပြီး အမှန်တကယ်လိုအပ်သူများထံကို အောက်ဆီဂျင်လိုအပ်သလောက် အချိန်မီမရရှိခဲ့တာတွေ ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။ အောက်ဆီဂျင်ကို အမှန်တကယ်မဖြစ်မနေလိုအပ် နေတဲ့ ရောဂါဖြစ်ပွားနေသူ ရာခိုင်နှုန်းနည်းပေမယ့် အောက်ဆီဂျင်ကို ဝယ်ယူလိုတဲ့ဝယ်လိုအား ရာခိုင်နှုန်းကများနေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

လက်ရှိအောက်ဆီဂျင်ထုတ်လုပ်နိုင်မှုပမာဏနှင့် အမှန်တကယ် အသုံးလိုတဲ့ပမာဏ လုံလောက်တဲ့အခြေအနေရှိပေမဲ့ ဒါကို မသမာသူတွေက အောက်ဆီဂျင်လိုအပ်ချက်ကိုနိုင်ငံရေး အောက်လုံးထိုးပြီး အဖျက်အမှောင့်လုပ်ဆောင်နေကြလို့ ပြည်သူလူထုအတွင်း အောက်ဆီဂျင် မလုံလောက်ဘူးဆိုတဲ့ စိုးရိမ်မှုများ မြင့်တက်နေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတော်စီမံ အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအစိုးရအနေနဲ့ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ ရောဂါဖြစ်ပွားသူ၊ အောက်ဆီဂျင် လိုအပ်သူ၊ အောက်ဆီဂျင်ထုတ်လုပ်နိုင်မှုများ၊ ထပ်မံလိုအပ်လာနိုင်တဲ့ အခြေအနေများကို အသေးစိတ်တွက်ချက်ပြီး အောက်ဆီဂျင်လိုအပ်ချက်ဖြည့်ဆည်းဖို့ စီမံဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်သူတွေလိုအပ်နေတဲ့ အောက်ဆီဂျင်ပမာဏကို ပြည့်မီအောင် ထုတ်လုပ်နိုင်ဖို့ အတွက် တစ်နေ့ကို အလုံးပေါင်း ၁,၄၄၀ ထုတ်လုပ်နိုင်မယ့် အောက်ဆီဂျင်စက်ရုံတစ်ခု တစ်လအတွင်း အမြန်တည်ဆောက်နေပါတယ်။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့လည်း ကိုဗစ်ရောဂါကာကွယ်ကုသမှုနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဆေးဝါးနဲ့ ဆက်စပ်

စက်ပစ္စည်းမှန်သမျှကို အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ ခွင့်ပြုဆောင်ရွက်ပေးနေပါတယ်။ Oxygen Concentrator တင်သွင်းမယ်ဆိုရင် FDA ထောက်ခံချက်နဲ့ သွင်းကုန်လိုင်စင်လျှောက်ဖို့တောင် မလိုအပ်ဘဲ တင်သွင်းနိုင်ကြပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့်လည်း ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း တရုတ်နဲ့ ထိုင်းနယ်စပ်ဂိတ် များကနေ အောက်ဆီဂျင်အရည်နဲ့ အောက်ဆီဂျင်အိုးများ တင်သွင်းပြီး လိုအပ်တဲ့နေရာများကို အမြန်ဖြန့်ဝေနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် တပ်မတော်နဲ့အရပ်ဘက်စက်မှုသုံး အောက်ဆီဂျင် စက်ရုံများက တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ စက်အသစ်များ တိုးချဲ့တပ်ဆင်ထုတ်လုပ်ခြင်း များကို လုပ်ဆောင်နေတာ မြင်တွေ့ရမှာဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ရောဂါကူးစက်မှုနှုန်းမြင့်မားလာခြင်းနဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ကန့်သတ်ချက်တွေကြောင့် Quarantine ထားရှိတဲ့စနစ်ကို ပြောင်းလဲကျင့်သုံးနေပါတယ်။ ပထမအဆင့်အနေနဲ့ ရောဂါပိုးရှိသူနဲ့ ထိတွေ့မိသူတွေကို မိမိအိမ်တွင်သာ သီးခြားနေထိုင် စေခြင်း ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ ဒုတိယအဆင့်အနေနဲ့ ရောဂါအတည်ပြုလူနာတွေနဲ့ သီးသန့် စောင့်ကြည့်ရမယ့်လူနာတွေကို ဆေးရုံတွေနဲ့ Positive Center တွေမှာထားရှိပြီး အနီးကပ် စောင့်ကြည့်ကုသပေးလျက်ရှိပါတယ်။ တတိယအဆင့်မှာတော့ ရောဂါလက္ခဏာ ပြင်းထန်သူတွေကို ဆေးရုံများမှာ အထူးကြပ်မတ်ကုသမှုတွေ ဆောင်ရွက်ပေးတဲ့စနစ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် Positive လူနာတွေကို ဆေးရုံတွေက လက်မခံဘဲ ပြန်လွှတ်နေတယ်ဆိုတာ နားလည်မှု လွဲမှားခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ လူနာရဲ့ရောဂါလက္ခဏာအပေါ်မူတည်ပြီး တက်ရောက်ကုသမှု ခံရမယ့်နေရာကို ဆုံးဖြတ်တာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ဆောင်ခြင်းဟာ တတိယလှိုင်းရဲ့ ကူးစက်နှုန်းမြင့်မားမှုကြောင့် ကာကွယ်ကုသရေးလုပ်ငန်းများ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမဖြစ်စေရန် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနဲ့အညီ လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်သူလူထု၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် အရေးကြီး

မြန်မာနိုင်ငံမှာတော့ ဒီနေ့ ကိုဗစ်ရောဂါကူးစက်မှုနှုန်းမြင့်မားနေခြင်းဟာ လက်ရှိ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ မျိုးရိုးဗီဇကွဲရောဂါပိုးရဲ့ သဘောသဘာဝနဲ့ ပြည်သူတွေကျန်းမာရေး သတိ လျော့နည်းသွားချိန် တိုက်ဆိုင်မှုကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ ကျန်းမာရေးပညာရှင်များက သုံးသပ် ထားပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကူးစက်နှုန်းကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့နဲ့ လျော့ချနိုင်ဖို့ ဆိုတာက တစ်ဦးကောင်း တစ်ယောက်ကောင်း ဆောင်ရွက်လို့ရနိုင်တဲ့ ကိစ္စရပ်မဟုတ်ဘဲ မြန်မာနိုင်ငံမှာရှိနေတဲ့ အဖွဲ့အစည်းများအားလုံး၊ ပြည်သူများအားလုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ရမယ့်ကိစ္စရပ်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိအရေး၊ မိမိရဲ့မိသားစုအရေး၊ မိမိရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာ၊ မြို့နယ်ရဲ့ အရေးကနေ မြန်မာနိုင်ငံကြီးတစ်ခုလုံးအတွက် အသိတရားနဲ့ရော သတိတရား နဲ့ပါ အားလုံး ပူးပေါင်းကာကွယ်ရမယ့် အရေးကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။

ပြည်သူလူထုကြီးအနေနဲ့လည်း ကပ်ရောဂါကာကွယ်ရေးတားဆီးရေးအတွက် အဓိက ကတော့နာခေါင်းစည်းကို စနစ်တကျတပ်ပါ။ လက်ဆေးပါ။ ၆ ပေ ခပ်ခွာခွာ နေထိုင်ပါ။ လူစု လူဝေးရှောင်ပါ။ မလိုအပ်ဘဲ အပြင်မထွက်ကြဖို့ပါပဲ။ မိမိရဲ့ခန္ဓာကိုယ် ကိုယ်ခံစွမ်းအား မြင့်တတ်စေမယ့် အစာတွေကို ရွေးချယ်စားဖို့၊ ပြည့်ဝစွာအနားယူဖို့နဲ့ နေ့စဉ်အနည်းဆုံး (၃၀) မိနစ်ခန့် လှုပ်ရှားမှုဆောင်ရွက်ဖို့လည်း အင်မတန်အရေးကြီးလှပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများကလည်းလိုအပ်တဲ့ စစ်ဆေးကြပ်မတ်မှုနဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတွေ ကိုပြည့်ဝစွာ ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါတယ်။

ယခု ကူးစက်မြန်ကိုဗစ် ၁၉ ကပ်ဆိုးရောဂါရင်ဆိုင်ခုခံကျော်လွှားနိုင်ရန် ပြည်သူ အများစုကို ဇဝေဇဝါဖြစ်စေဖို့ရည်ရွယ်တဲ့ နိုင်ငံရေးရမ္မက်ဖုံးလွှမ်းတဲ့ လှုံ့ဆော်မှုတွေက ဒီကပ်ရောဂါဆိုးကြီးကို အောင်မြင်အောင်တိုက်ထုတ်ရာမှာ အဟန့်အတားဖြစ်စေပါတယ်။ သို့သော်လည်း CDM မလုပ်ကြတဲ့ဆရာဝန်တွေ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေ၊ အခြားပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံ/ ဆေးခန်းတွေက ဆရာဝန်တွေ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေ ပူးပေါင်းပြီး တတိယလှိုင်းကို ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ အနစ်နာခံကာကွယ်တွန်းလှန်နေကြတာကိုမြင်ရတာက မျက်ရည်စို့ရ လောက်အောင်ဝမ်းသာ ဂုဏ်ယူဖြစ်ရပါတယ်။ အချို့အထူးကုဆရာဝန်ကြီးတွေဆိုရင် ကိုယ်နဲ့ ကျွမ်းကျင်သက်ဆိုင်တဲ့ နယ်ပယ်ရပ်က မဟုတ်တာတောင်မှ ကိုဗစ်ကာကွယ်တားဆီးရေး အတွက် ဆန္ဒပြုပြီး ဆောင်ရွက်နေကြတာကို လေးစားဂုဏ်ယူဖွယ်တွေ့ရှိရပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်ရရင်တော့ အခုလိုအခြေအနေမျိုးမှာ နိုင်ငံရေးအရောင်အသွေး ခွဲခြားနေ ရမယ့်အချိန်၊ တိုက်ခိုက်နေရမယ့်အချိန်မဟုတ်ဘဲ အစိုးရနဲ့ပြည်သူ ရင်ချင်းဆက် ကျောခြင်း ကပ်ပြီး ကိုဗစ်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်ကုသရေးကို အမျိုးသားရေးတာဝန် တစ်ရပ်အနေ နဲ့ခံယူပြီး အတူတကွပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မှသာ ကပ်ရောဂါကို အောင်အောင်မြင်မြင်နဲ့ ကျော်လွှားနိုင်မှာဖြစ်ကြောင်း အသိပေးနှိုးဆော်လိုက်ရပါတယ်။

ဆောင်းပါးရှင်-အောင်ရှင်း